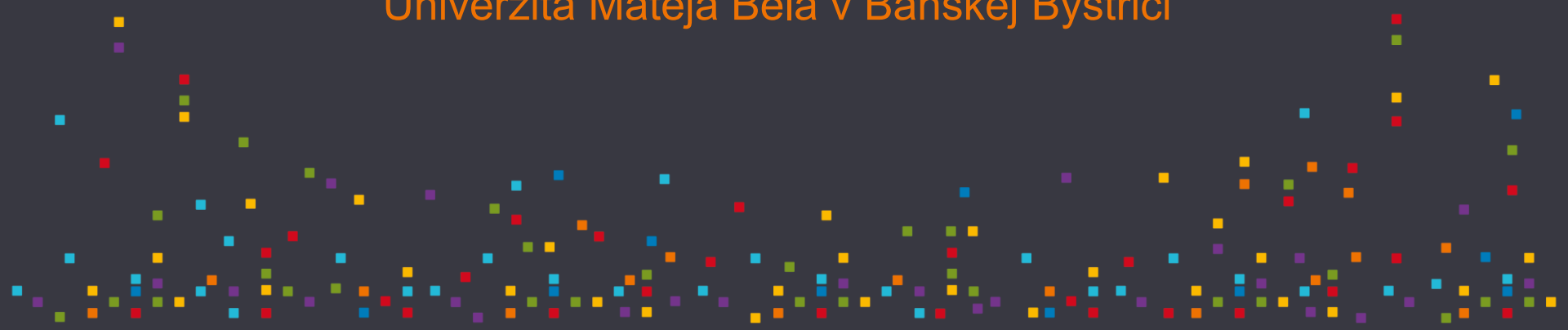

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Inovácie predprimárneho vzdelávania v Slovenskej republike (2021-2023)

Milena Lipnická, Pedagogická fakulta,
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Dostupnosť predprimárneho vzdelávania v materských školách (MŠ) – údaje k 30. 9. 2023

Počet 3-6-ročných detí v obyvateľstve štátu	240 456
Počet 3-6-ročných detí v MŠ z populácie týchto detí v obyvateľstve	178 694 .... 74 % - deti ale môžu navštevovať aj zariadenia pre deti do troch rokov veku, ktoré nie sú zahrnuté do týchto údajov. Do troch rokov veku môžu byť aj s rodičmi doma – rodičovský príspevok, ktorý môže byť poskytnutý aj do 6 rokov života dieťaťa.
% zaškolenia 5-ročných detí z populácie v povinnom vzdelávaní v MŠ (55 301 detí)	5-r. v obyvateľstve 60 650 ... 91 % - deti ale môžu navštevovať aj zariadenia pre deti do troch rokov veku, ktoré nie sú zahrnuté do týchto údajov.
% detí v povinnom predprimárnom vzdelávaní z celkového počtu detí v MŠ	81 420 .... 45,6 % z detí

Povinné predprimárne vzdelávanie (2021)

od 1. septembra 2021 - **povinné predprimárne vzdelávanie**
v materských školách **pre 5-ročné deti**

od 1. septembra 2021 **do 31. augusta 2026** - povinné
predprimárne vzdelávanie aj **v zariadení predprimárneho**
vzdelávania

Formy plnenia povinného predprimárneho vzdelávania:

- **inštitucionálna**
- **individuálna.**

Deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, **sa prednostne prijímajú do materskej školy.**

Detské skupiny (2022)

Vláda SR schválila 8 júna 2022 nariadenie, ktorým sa upravujú podmienky a fungovanie detských skupín:

- forma starostlivosti, ktorá sa poskytuje **v malom kolektíve detí v domácom prostredí,**
- voľnejšie nastavenie právnych podmienok, a tým zároveň **zjednodušenie prístupu k sociálnej službe.**

Dôvod: zabezpečenie formalizovanej starostlivosti o deti v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenska z Ukrajiny.

Vytvorila sa možnosť pokračovať v prevádzkovaní detských skupín aj po ukončení krízovej situácie.

Úprava podmienok povinného predprimárneho vzdelávania (2022)

1. januára 2022 nadobudla účinnosť novela školského zákona č. 415/2021 Z. z., ktorá (okrem iného) upravila:

- **bezplatné povinné predprimárne vzdelávanie aj** v súkromných a cirkevných MŠ;
- **individuálne vzdelávanie** aj na základe odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie;
- **podmienky prijímania detí** do materskej školy v kompetencii riaditeľa MŠ po dohode so zriaďovateľom;
- povinné predprimárne vzdelávanie dieťaťa so zdravotným znevýhodnením v rozsahu menej ako štyri hodiny denne.

Podpora predškolského vzdelávania (2022 - 2024)

„Zvýšenie kapacít materských škôl“

Cieľom výzvy bolo dobudovanie kapacít materských škôl, v ktorých počet detí presahuje kapacitné možnosti. Zámerom bolo, aby sa každé dieťa vo veku od troch rokov do nástupu na povinnú školskú dochádzku mohlo od 1. septembra 2025 zúčastňovať na predprimárnom vzdelávaní.

„Pomocný vychovávateľ pre materské školy“

Cieľom výzvy bola podpora materských a špeciálnych materských škôl prostredníctvom zamestnania pomocného vychovávateľa ako nepedagogického zamestnanca na pomoc pri poskytovaní povinného predprimárneho vzdelávania deťom so zdravotným znevýhodnením a/alebo deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.

„Predškoláci II“

Cieľom výzvy bolo vybavenie novovzniknutých tried a dočasných priestorov určených pre poskytovanie predprimárneho vzdelávania nevyhnutným interiérovým vybavením, učebnými pomôckami a didaktickými hračkami na celostný osobnostný rozvoj detí.

„Zdravotnícky pracovník v škole“

Cieľom výzvy bola podpora škôl prostredníctvom zamestnania zdravotníckeho pracovníka ako nepedagogického zamestnanca na poskytovanie zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti, realizáciu skríningu s cieľom včasnej identifikácie zdravotných problémov u detí a žiakov, preventívne a poradenské aktivity v oblasti podpory zdravého životného štýlu a prevencie ochorení a ďalšie činnosti.

Právny nárok na prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie (2023)

Implementácia reformy bude postupná.

- Od školského roku 2024/2025 vznikne právny nárok na prijatie do materskej školy pre deti vo veku 4 rokov.
- Od školského roku 2025/26 pre deti vo veku 3 rokov.

Reforma poradenského systému (od 1. 1. 2023)

- **služby podľa potrieb dieťaťa**, rodiny a nie len podľa stanovenej diagnózy.
- **inkluzívne tímy** získajú metodickú podporu a budú sa môcť oprieť o kolegov z praxe. Spolupracovať budú aj s odborníkmi z rezortov práce či zdravotníctva.

Poradenský systém v piatich navzájom prepojených stupňoch:

1. triedny učiteľ, školský podporný tím, kariérový poradca (**preventívno-výchovná činnosť**)
2. odborní zamestnanci, školský špeciálny pedagóg (**odborná činnosť pre deti so zvýšenými nárokmi na podporu**)
3. odborní zamestnanci v centrách poradenstva a prevencie, v prípade potreby aj v školskom prostredí (**diagnostika, reedukácia, rehabilitácia, preventívne programy**)
4. odborní zamestnanci v centrách poradenstva a prevencie (**špecializované odborné činnosti**)
5. odborní zamestnanci v špecializovaných centrách poradenstva a prevencie

Vznikli **dva druhy poradenských zariadení**:

1. Centrum poradenstva a prevencie.
2. Špecializované centrum poradenstva a prevencie.

Oba druhy novo vzniknutých poradenských zariadení budú zároveň aj užšou podporou aj pre školské podporné tímy, ktoré realizujú podpornú starostlivosť deťom a mládeži priamo v škole.

Katalóg podporných opatrení (2023) Materská škola

..... *aby sa dieťa mohlo plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.*

- úprava cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní;
- rozvoj schopností, emocionality a sebaobsluhy;
- podpora dosahovania školskej spôsobilosti;
- podpora osvojovania si vyučovacieho jazyka školy;
- cielené učenie na dosiahnutie najvyššieho individuálneho kognitívneho potenciálu d.;
- osobitné formy komunikácie dieťaťa so zdravotným postihnutím,
- podpora sociálneho zaradenia;
- pôsobenie pedagogického asistenta v triede;
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti;
- zabezpečenie sebaobslužných úkonov,
- poskytnutie kompenzačných pomôcok;
- úprava priestorov školy na podporu vnímania a nadobúdanie zručností;
- odstraňovanie fyzických bariér v priestoroch MŠ a organizačných bariér;
- krízová intervencia;

Referencie

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 415/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Nariadenie č. 213/2022 Z. z. vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie

Zákon č. 182/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

KONTAKT

Katedra elementárnej a predškolskej
pedagogiky /
Pedagogická fakulta, Univerzita Mateja Bela
Milena Lipnická
Učiteľ VŠ
Ružová 13
974 11 Banská Bystrica
tel: +4210484464856
e-mail: milena.lipnicka@umb.sk